

berettiget til at tale om et Københavneri, der skulde være antidemokratisk eller gyde Gift i Befolkningen, det er der slet ikke Tale om.

Det Lovforslag, som er forelagt, slutter sig nok i mange Henseender nøje til de Lovforslag, vi har haft i November 1912 og September 1913, men der sker dog, hver Gang et saadant Lovforslag bliver undergivet Revision, en Forskydning, en lille Smule Forandring, som det ikke er saadan at være klar over. Vi har jo nu her i København og Frederiksberg med de to Amtskredse 17 Mandater paa en Befolkning af 620,000 Indbyggere. Det blev i Valglovsforslagene af 1912 og 1913 til 25 Mandater. Der er altsaa et gennemsnitligt Indbyggerantal nu pr. Mandat af 36,000, og det sank til 24,800. Nu vil De lægge Mærke til, at det Lovforslag, vi behandler, giver København 25 Mandater, men kun det egentlige København og Frederiksberg. Det vil sige, at medens de efter Lovforslagene af 1912 og 1913 skulde have 23 Mandater, skal de efter det foreliggende kun have 18, men desuden 7 Suppleringsmandater, og det er for saa vidt ganske rigtigt, som 25 i Forhold til 140 er nøjagtig samme Brøk som 23 i Forhold til 129, som var Medlemstallet i det tidligere Lovforslag. Saaledes retfærdiggjorde jo ogsaa den højtærede Indenrigsminister med fuld Ret dette Forslag. Men derved er Indbyggertallet pr. Kreds sunket ned til 22,300, fordi de 25 Mandater nu kun omfatter København og Frederiksberg og ikke tillige de Amtskredse, som oprindeligt skulde have Del i de 25 Mandater. Derved bliver Forholdet til Landet selvfølgelig forrykket, og forrykket paa en underlig Maade. Øerne har noget færre og Jylland noget flere Indbyggere pr. Kreds, hvilket der ikke er noget at gøre ved, naar Enkeltmandskredsene ikke skal røres. Men i Sammenligning med København er Forholdet blevet uheldigt. Tidligere var der 23,900 Indbyggere pr. Kreds i Jylland; efter Lovforslaget faar denne Landsdel nu 53 Mandater, medens den før skulde have haft 50. Forholdet bliver altsaa her ikke væsentligt forrykket, men Indbyggerantallet pr. Mandat bliver omtrentlig det samme som i København. Jeg hørte en Begrundelse, som gik ud paa, at der var saa mange Byer i Jylland, men det passer slet ikke; der er 31 Byer i Jylland og 43 i det øvrige Land, og disse 31 Byer har, naar man regner med hele den kommunale Vælgerbefolkning, omtrent en Trediedel af Vælgerne. Paa samme Maade paa

Øerne. Det virker derfor stødende, at Forøgelsen af Mandatantallet i Jylland sker ved en Forøgelse af Byernes Mandater. Folketallet i Byerne staar ikke i et andet Forhold til hele Befolkningstallet i Jylland end paa Øerne. Det er derfor rimeligt, at der rejses Kritik mod alt sligt. Man har Lov til at sige, at man synes, at en anden Fordeling af Suppleringsmandaterne vilde have været rimeligere. Alt saadant noget skal man ikke afvise med, at Bordet fanger, at Overenskomsten er sluttet, eller med at spørge, om Venstre er et Parti, som der overhovedet kan forhandles med, om det vil knibe ud, eller med at sige, at en Aftale er en Aftale, og et Ord er et Ord. Man maa tale om Sagen, hvor det drejer sig om Forholdet mellem det væsentlige og uvæsentlige, og man kommer ikke fra, at man ved at staa alt for stift paa Spørgsmaalet om Valgloven flytter Slagmarken bort fra den egentlige Grundlovskamp, hvor vi staar stærkt, en Hær fuld af Begejstring, over paa et Omraade, hvor vi staar som en Hær, der holder sammen, fordi en Mand er en Mand og et Ord er et Ord. Derved kommer det specielle frem i Forgrunden, det bliver en Kamp uden Begejstring og egentlig med hemmelig Misfornøjelse, og det er et daarligt Bytte. Derfor burde man stille sig anderledes overfor disse Bestemmelser af 4. April, der, selv om de er udfyldte Tankestreger, dog ifølge deres Karakter stadig er Tankestreger, fordi de er noget sekundært.

Om Spørgsmaalet om at udskille Frederiksberg og København sagde Indenrigsministeren, at han havde ladet det undersøge, og det vilde slet ingen praktisk Betydning faa; det vilde muligvis om 60 Aar, naar København vedblev at vokse saa uforholdsmæssigt, som den har gjort til nu, faa nogen Betydning. Men at det ikke faar nogen Betydning før, ligger jo i, at København allerede i Antallet af Suppleringsmandater har faaet et saa vældigt Forspring, at man har begaaet den Uretfærdighed at give den 7 i Forhold til 18, medens man kun giver det øvrige Land 13 i Forhold til 102. Saa faar det ikke saa stor Betydning, det er ganske rigtigt, men derved afsløres i Virkeligheden kun paa meget talende Maade Rækkevidden af den Uretfærdighed, der er begaaet ved, at København faar et saa stort Antal Suppleringsmandater.

Saa er der Spørgsmaalet om Omvalg. Det er ganske rigtigt, at Omvalg hører ikke hjemme i et logisk gennemført For-